

MỤC LỤC

ĐẠO ĐỨC (số 1): KHÁI NIỆM.....	3
MORALITY 1: BASIC CONCEPT.....	3
ĐẠO ĐỨC (số 2): CÔNG BẰNG.....	6
MORALITY(NUMBER 2): FAIR.....	6
ĐẠO ĐỨC (số 3): MỨC ĐỘ ĐẠO ĐỨC	11
MORALITY(NUMBER 3): THE LEVEL OF ETHICS.....	11
ĐẠO ĐỨC (số 4): VỊ THA.....	15
MORALITY(NUMBER 4): ALTRUISTIC.....	15
ĐẠO ĐỨC (số 5): AN VUI	21
MORALITY(NUMBER 5): PEACEFUL MIND.....	21
ĐẠO ĐỨC (số 6): HIỀN LÀNH - KIÊN ĐỊNH	26
GENTLE - DETERMINED.....	26
ĐẠO ĐỨC (số 7) KHIÊM TỐN	31
ETHIC (No 7) MODESTY.....	31
ĐẠO ĐỨC (số 8): TÁI SINH	38
ETHIC (No 8): REBIRTH.....	38
ĐẠO ĐỨC (số 9): KHÔNG THAM LAM.....	43
MORALITY(No 9): UNGREEDY.....	43
ĐẠO ĐỨC (số 10): BIẾT LỖI CHÍNH MÌNH.....	49
ETHICS (No 10): REALIZE ONE'S OWN MISTAKES.....	49
ĐẠO ĐỨC (số 11): THÔNG CẢM	56
ETHICS (No 11): EMPATHY.....	56
ĐẠO ĐỨC (số 12): TRUNG THÀNH.....	63
ETHICS (No 12): LOYALTY.....	63
ĐẠO ĐỨC (số 13): TÌNH YÊU CÂY CỎ	67
ETHICS (No 13): LOVING THE WONDERFUL WORLD OF PLANTS.....	67
ĐẠO ĐỨC (số 14): TỬ TẾ.....	74
ETHICS (No 14): KINDNESS.....	74
ĐẠO ĐỨC (số 15): CÓ TRÁCH NHIỆM	80
ETHICS (No 15): SENSE OF RESPONSIBILITY	80

ĐẠO ĐỨC (SỐ 1): KHÁI NIỆM

MORALITY 1: BASIC CONCEPT

Đạo đức là nền tảng cho sự tồn tại của cộng đồng xã hội. Con người có đạo đức sẽ tạo nên sự liên kết vững bền với nhau. Có đạo đức, con người có niềm tin với nhau. Có niềm tin với nhau, con người sẽ yên tâm sống, làm việc, học tập, phấn đấu, ước mơ, tu dưỡng. Có niềm tin với nhau, con người có thể hợp tác với nhau để xây dựng cuộc sống tốt đẹp hơn.

Morality is the foundation for the existence of society. People with morality can make a sustainable connection to one another. With morality, people can trust one another. With trust, people can feel secure to keep their mind on living, studying, striving, hoping, and improving their soul. With trust, people can feel secure to cooperate in order to build a better life.

Thiếu đạo đức, con người chỉ chực chờ làm khổ nhau. Thiếu đạo đức, con người không dám hợp tác với nhau để cùng sống cùng xây dựng. Xã hội vì thế sẽ lụi tàn hủy diệt.

Being deprived of morality, people only wait to harm each other. Being deprived of morality, people will be afraid of cooperating with each other to build better things. Society will then be ruined.

Trong con người luôn tồn tại hai khuynh hướng trái ngược là Thiện và Ác. Thiện là lòng thương người thương vật, muốn cho mọi loài được an vui hạnh phúc. Ác thì ngược lại, chỉ muốn được phần mình mà bất chấp nỗi đau của kẻ khác.

There are two opposite tendencies inside human being, Good and Evil. Good tendency is to love mankind and animals, and is to want all beings to be happy. Evil tendency is the reverse, only wanting to satisfy itself and to ignore others' misery.

Khi sinh ra, mỗi người đã có sẵn một số khuynh hướng Thiện và Ác đem theo từ đâu tận kiếp trước. Trong kiếp này, tùy theo điều kiện về môi trường, giáo dục, mà các khuynh hướng Thiện hay Ác đó sẽ thay đổi ra sao. Có người được điều kiện thuận lợi để khuynh hướng Thiện phát triển, đạo đức tăng trưởng. Có người không may, lọt vào môi trường xấu, khuynh hướng Ác nảy nở, trở thành người mất đạo đức và bị xã hội luật pháp kết tội.

People already have a few tendencies of Good and Evil at birth, and which are from previous lives. In this life, along with the conditions of environment and education, these tendencies can change. Some get advantageous conditions for Good tendency to develop. Some are unlucky, fall into bad environment, the evil tendency increases, become bad people, and then fall foul of the law.

Mỗi người chúng ta đều có bổn phận (bắt buộc đây) phải hoàn thiện đạo đức của mình dần dần, để cho sự có mặt của mình là niềm vui, sự yên tâm, sự an toàn của cộng đồng chung quanh. Nếu ta không tự hoàn thiện đạo đức của mình, ta sẽ trở thành gánh nặng, nỗi lo lắng, sự đe dọa, sự nguy hiểm cho cộng đồng chung quanh.

All of us are responsible for improving the morality of ourselves, so that our presence is the joys, the secure feelings, and the safety of surrounding community. If we do not improve our morality, we will become a burden, a worry, a threat, a danger for the surrounding community.

Đừng nói việc tu dưỡng đạo đức là việc tự giác của mỗi người. Không, việc tu dưỡng đạo đức thật sự là trách nhiệm bắt buộc của mỗi người để sự tồn tại của người đó không trở thành sự nguy hiểm cho người khác.

We cannot say that to improve one's own morality is his or her individual work. No, improving morality is the responsibility of everyone so that his or her presence will not become a danger to others.

Phương pháp tu dưỡng đạo đức là thế nào, Tu dưỡng đạo đức sẽ được phần thưởng gì, ta sẽ tiếp tục trao đổi thêm những lần sau.

How to improve morality, and what price for morality, will be discussed later.

ĐẠO ĐỨC (số 2): CÔNG BẰNG

MORALITY(NUMBER 2): FAIR

Ta đã nói con người phải có đạo đức để sự tồn tại của người đó không trở thành mối đe dọa cho cộng đồng. Ta cũng nói con người cần phải có đạo đức để sự hiện diện của người đó là niềm an vui cho mọi người chung quanh.

We have said that people must have good morals so that their presence will not become a threat to their community. We have also said that people need to be moral so that their presence will be a joy for everyone around them.

Đạo đức có khuynh hướng công bằng. Người sống tử tế thì xứng đáng được hưởng những may mắn sung sướng. Người sống ác độc thì đáng phải chịu những bất hạnh rủi ro đau khổ.

Morality tends to be fair. He who lives kindly is worthy to receive luck and happiness. He who lives cruelly is worthy to suffer bad luck and misery.

Sự công bằng đó được biểu hiện ra nơi nhiều cấp độ. Cấp độ của loài người thì được gọi là Luật pháp. Con người tạo ra Luật pháp chính là muốn thực hiện sự công

bằng của đạo đức. Ai có tội sẽ bị phạt - theo ngành Tư pháp. Còn ai có công thì sẽ được khen thưởng - theo ngành Hành pháp.

Such fairness is manifested at many levels. With human level, that fairness is manifested by the Law. Man makes laws because they want to implement the fairness of Morality. He who commits sins will be punished – according to Judicial system. He who is a good citizen will be praised – according to the administration system.

Các tôn giáo thần quyền thì sẽ bày tỏ sự công bằng dựa trên ý chí của thần thánh. Ai sống tử tế sẽ được thần thánh ban thưởng. Ai sống xấu xa sẽ bị thần thánh trừng phạt. Sự thưởng phạt của thần thánh không cụ thể như Tòa án hay Chính quyền. Sự thưởng phạt của thần thánh vô hình, nhưng cuối cùng cũng khiến cho con người khổ đau hay hạnh phúc.

The theocratic religions would state that fairness is based on the will of Gods. He who lives a good life will be granted a reward. He who lives an evil life will be punished. The award or punishment of God is not so concrete as that of a judge or the government. Such Fairness is invisible, but will eventually make people happy or miserable.

Riêng có tôn giáo đưa ra Luật Nhân quả Nghiệp báo như là một quy luật tự nhiên của vũ trụ. Luật Nhân quả này cũng vô hình giống như thần thánh, và cũng sẽ âm thầm sắp xếp cuộc đời của mỗi người hết sức công bằng theo những tội phước mà người đó đã gây tạo trong quá khứ, kiếp này hoặc kiếp trước.

There is a religion that tells about Karma. Karma is a natural rule of the universe. This Karma law is also invisible like heaven concept, and also silently arranges the life of everybody according to the sins or good services which he or she made in the past, of this life or previous lives.

Những người không thích thần thánh sẽ đi tìm sự công bằng nơi Pháp luật và quyền lực chính quyền. Con người sẽ thực hiện sự thưởng phạt công bằng chứ không phải thế lực nào khác.

The people who do not like gods will search for fairness in the Law and Authority. Mankind itself will implement the fairness. Nothing else will do that.

Những người tin vào thần thánh thì quy tất cả sự công bằng vào bàn tay của thần thánh. Đôi khi họ tin thần thánh sẽ bỏ qua sự công bằng nếu họ cầu xin tha

thiết. Dù họ chưa xứng đáng, nhưng họ cầu xin quá sức, thần thánh sẽ đáp ứng.

He who believes in Gods will leave all the fairness in Gods' hands. Sometimes they believe that Gods will ignore fairness if they pray too much. Even if they are not deserving, but they pray enough, God will respond.

Còn những người tin vào Luật Nhân quả thì cố gắng hiểu sự vận hành của Luật Nhân quả để gieo nhân và gặt quả. Họ muốn khỏe mạnh thì họ phải làm điều thiện nào, đem sức lao động giúp đời thế nào. Nếu họ muốn giàu sang thì họ phải chia sẻ tài sản với những đối tượng sống có ích, đừng hỗ trợ kẻ sống gây họa. Luật Nhân quả thì phức tạp như một môn toán học cao siêu nên thách thức những ai có trí tuệ.

He who believes in Karma will try to recognize the activity of Karma, so they can sow good seeds to harvest good results. If they want to be healthy, they must work to serve people. If they want to be rich, they must share their possessions with needy people. They also do not help bad people to harm others. The law of Karma is as complicated as mathematics and even challenges the people who are wise.

Ưu điểm của Luật Nhân quả là nó có tính khách quan, không lệ thuộc vào ý chí chủ quan của con người, cũng không lệ thuộc vào niềm tin thần thánh. Trong tương lai, khi xã hội tiến bộ, những người thuộc đẳng cấp cao sẽ chọn Luật Nhân quả làm cơ sở để xây dựng hệ thống đạo đức thông minh cho mình. Ai tin hiểu Luật Nhân quả sẽ được quần chúng yêu mến.

The advantage of the law of karma is its objectiveness. It does not depend on the will of the human, and does not depend on the trust in a god. In the future, when society is very developed, the high grade people will choose the law of karma to be their foundation to set up their morality system. He who believes in karma will win the hearts of everyone.

ĐẠO ĐỨC (số 3): MỨC ĐỘ ĐẠO ĐỨC

MORALITY(NUMBER 3): THE LEVEL OF ETHICS

Sức mạnh của đạo đức được đo trên tình cảm đối với điều Thiện. Ta sẽ yêu điều Thiện đến mức độ như thế nào, nhiều hay ít, khi so sánh với hoàn cảnh lúc đó.

The strength of morality is measured by our love for what is Good. In different situations, we will have different levels of our love for the Good.

Ví dụ, ta nhìn thấy một người đánh rơi cái ví, ta chưa kịp kêu thì họ đi mất. Ta nhặt cái ví lên và thấy trong đó có số tiền lớn. Lúc này, phép đo đạo đức hiện ra. Ta sẽ yêu điều Thiện hơn hay là thích tiền hơn. Lòng yêu điều Thiện có lớn hơn số tiền đó hay không. Nếu tình yêu điều Thiện lớn hơn tất cả, ta sẽ không do dự, quyết tìm cho bằng được người đánh rơi ví để trả lại.

For example, we suddenly see someone drop his wallet. We call, but he went away quickly. We pick up the wallet and see a big amount of money inside. At that very moment, the measurement of morality appears. Will we love the Good or will we love money, which one is greater? Whether the love for the Good will be more than the love for money. If the love for the Good is more than anything, we will not hesitate, we will try our best to find the owner to give him his wallet back.

Ví dụ, có người tiếp xúc ta, gợi ý hứa hẹn một quyền lợi lớn về sau nếu ta chịu tham gia với họ chống lại Nhà nước. Lúc này phép đo đạo đức hiện ra. Ta sẽ yêu điều Thiện hơn hay là thích các quyền lợi được hứa hẹn hơn. Ta sẽ yêu nước hơn hay là theo họ để chịu sự điều khiển của ngoại bang. Họ sẽ thuyết phục ta nghĩ xấu Nhà nước ta, nhưng nếu ta không bị các lời hứa danh lợi làm mờ mắt thì ta sẽ không ngã theo quan điểm của họ. Tình yêu điều Thiện lớn hơn tham vọng danh lợi thì ta sẽ thoát được cái bẫy phản quốc này.

Another example if-, someone contacted us, suggested a big profit later if we accepted joining rebel activities against our government. At that time, the measurement of morality would appear. Would we love the good more, or would we like the promised profit more? They have persuaded us to think bad about our government also. But if we were not blinded by promises of profit, we would not follow their leading. If our love for the good is bigger than the greed of fame or money, we would escape from the trap of being a traitor.

Ví dụ, ta lọt trong hoàn cảnh tình cảm trở trêu, một người có tình ý với ta khi mọi điều đều không hợp lý, gia đình, trách nhiệm, niềm tin, hạnh phúc, đạo đức chung thủy... Mặc dù người đó rất đẹp, rất giàu, rất có điều kiện. Nhưng ta yêu điều Thiện hơn, nghĩ đến trách nhiệm hơn,

tôn thờ đạo đức chung thủy hơn, nên ta vượt qua sự mời gọi của họ.

Another example is if-, we suddenly fall into a romantic situation, with someone who showed his or her sentiment to us but everything about the situation is illogical for-, family, duty, trust, happiness, and morality of faith... He or she was very beautiful, very rich, with all the need for life. But if we loved the Good more, if we thought more about our responsibilities, if we adored the morality of faith more, then we would reject their invitation.

Ví dụ, khi ta bị đe dọa đến tính mạng, nếu không tiết lộ một bí mật của quốc gia mà ta đang nắm giữ, thì kẻ xấu sẽ giết hại ta, giết hại thân nhân của ta. Phép đo đạo đức trong trường hợp này là tốt độ. Nếu tình yêu điều Thiện trong lòng ta là cao tốt, ta hiểu rằng quyền lợi của tổ quốc lớn hơn tính mạng của ta hoặc gia đình ta, thì ta sẽ vượt qua được sự đe dọa, không sợ hãi, chấp nhận cái chết để bảo vệ bí mật quốc gia.

Another example, if our lives and the lives of our family members were threatened seriously by an enemy who wanted to know our nation's secrets. The measurement for our morality in this case was extreme. If our love for the Good was high enough, and if we realized that our nation's interests are more important than our life and our family's lives, we would ignore their threats, we would not be fear, we would accept death to protect our nation's secrets.

Còn nhiều trường hợp để ta đo được đạo đức của mình, nhiều hoàn cảnh thử thách từ việc nhỏ đến những việc lớn lao. Không chịu nói dối dù lời nói dối cho ta một điều lợi. Chịu cực mất thêm thời gian đi nhặt rác dù không phải trách nhiệm của mình. Có khi bị hiểu lầm, nhưng phải đưa nạn nhân đi cấp cứu tính mạng cái đã...

There are still many other cases where we can measure our morality. There will be more situations with challenges, from small to big. We should not tell a lie even if that lie gives us a great benefit. We will pick trash on the road although that is not our responsibility. We will take a victim to hospital to save his life first even though we will be misunderstood because it was our car hit him...

Cái được của người có đạo đức cao là họ Yên tâm về mình, lòng thanh thản vì lương tâm trong sáng.

In return, the moral people will get peace of mind, and their minds will be clear and at rest.

ĐẠO ĐỨC (số 4): VỊ THA

MORALITY(NUMBER 4): ALTRUISTIC

Đạo đức cũng có một thước đo khác, đó là Khuynh hướng Vì mình hay Vì người. Nếu ta sống Vì mình nhiều quá, ta là người kém đạo đức. Nếu ta sống Vì người rất nhiều, ta là người có đạo đức.

Morality also has another measurement, that is the tendency For other, or For oneself. If we live for ourselves too much, we are less moral. If we live for Others very much, we are better moral.

Tuy nhiên, Vị kỷ là một bản năng tự nhiên của muôn loài. Ai cũng chỉ muốn làm cái gì có lợi cho mình trước. Ta lo cho mình ăn no, mặc ấm trước, rồi mới nghĩ đến người khác sau. Nếu để tự nhiên không giáo dục, bản năng vị kỷ tự động điều khiển hành vi ý nghĩ của ta thành một lối sống kém đạo đức. Chỉ khi có giáo dục, chỉ khi có sự thức tỉnh của trí tuệ, ta mới chống lại khuynh hướng Vị kỷ để biết sống Vị tha.

However, Selfish is a natural instinct of all beings. Everyone wants to do what gets interests for oneself first. We take care of ourselves first with food and wear, then think of others later. If let things go on without education, the selfish instinct will control our thoughts and deeds into the immoral way. Only with education, only with the awakening of wisdom, we can be against the selfish tendency to live Altruistically.

Người cha giả vờ nhâm nhi cốc rượu nói chuyện đủ thứ đề chờ các con mình ăn no còn gì thừa lại gì ông mới ăn sau. Số tiền dành dụm định mua chiếc xe máy mới nhưng thôi đành lấy ra giúp đỡ hàng xóm lâm cảnh tai ương hoạn nạn. Đã hết giờ làm việc, đã đến giờ dự tiệc, nhưng tội nghiệp ông già đã chờ nãy giờ, nên ta đành nán lại rất lâu giải quyết hồ sơ cho ông để ông khỏi phải trở lại hôm sau. Mới cắn được một miếng mà thấy con chó gầy nhìn chăm chăm khúc bánh mì, biết nó đói lắm, thôi thả hết cho nó ăn. Ba lần gặp liên tiếp mà anh bạn chỉ mặc đúng một chiếc áo đó, thôi lấy chiếc áo mới mua trong túi xách ra tặng luôn. Năm nay thi tốt nghiệp mà đứa bạn vẫn chưa giải được các bài toán khó này, thôi dành thời gian kèm cho nó một tháng xem sao....

The father pretended to drink and talk around to wait for his children eating full, then he would eat the left. The money saved for a new bike now is given to the neighbor who just got in a bad accident. The work time was over, but the old man had sat too long waiting for his case solved, the clerk delayed his party to invite him into his office. Just the first bite, but here came the dog looked hungry too much, stopped eating, gave it the whole hamburger. Meeting three times, but the friend wore the same shirt, so gave him the new shirt newly bought. The exam ahead, but the friend could not solve the task, so stayed up late to help him to solve the task.

Ban đầu, thay đổi từ lối sống Vì mình sang Vì người rất khó khăn. Đến khi lối sống Vì người đã trở thành thói quen tự nhiên thì phát hiện rằng hạnh phúc chính là đây. Lối sống Vì kỷ cho ta cảm giác khoái chí tầm thường. Còn lối sống Vì tha cho ta niềm hạnh phúc thanh cao. Ta tôn xưng một người là thánh nhân cũng chỉ vì người đó có lối sống cực kì vị tha. Các tôn giáo có phong thánh cho ai cũng phải lấy cuộc sống vị tha của vị đó làm tiêu chuẩn.

In the beginning, it is very difficult to change the way of life from For us, to For others. Until the For-others life has become a natural habit, we will discover that happiness is here. The For-us life makes us mediocre pleasure. The altruistic life will give us noble happiness. If we have to honor someone a saint, it is because that he has an extremely altruistic life. If the religions have to canonize anyone, they also base on the standard of altruistic life.

Sinh ra trên đời, ta có quyền được thụ hưởng một số quyền lợi, được thụ hưởng một số niềm vui. Nhưng nếu ta là người có đạo đức, ta sẽ thích cống hiến nhiều hơn

thụ hưởng, ta thích làm việc phục vụ nhiều hơn tiêu dùng sử dụng.

When we were given birth, we had been entitled to enjoy some interests, to enjoy some pleasures. But if we are moral people, we will prefer serving to enjoying, prefer working to consuming.

Tuy nhiên, việc quyết liệt từ chối mọi sự thụ hưởng cũng là cực đoan. Ta sẽ không làm việc được nếu ăn không đủ no. Ta sẽ không bố thí được nếu chẳng có chút tiền nào.

However, to refuse drastically all interests is also an extreme thing. We cannot work if we do not eat enough food. We cannot give others money if we do not have money.

Vì thế, nếu Vì mình để có thể Vì người thì vẫn là đạo đức. Còn Vì mình rồi thôi thì là không đạo đức. Người cha phải ăn no để đi cày ruộng làm lúa nuôi gia đình. Doanh nhân gắng hà tiện từng đồng để doanh nghiệp tồn tại cho nhân viên có việc làm ổn định.

So, if we are For-us in order to be For-others, we are still moral people. If we are For-us then nothing more, we are immoral. The father had to eat full then went plowing on the rice field. The businessman had to save every penny to keep the business existed so that the employees still have their jobs running.

Nhà nước phải kiểm tra việc đóng thuế gắt gao để có ngân sách trả lương cho công chức. Lãnh đạo cấp cao phải ngồi xe bọc thép để còn sống mà chỉ đạo quốc gia. Cơ trưởng đành bỏ mặc phi công phụ ngất xỉu để tập trung điều khiển máy bay tìm chỗ hạ cánh an toàn.

The government has to control the tax paying citizens severely to have enough money to spend for a lot of services in the country. The nation leaders have to move in an armoured car to keep their lives to administrate everything. The captain had to ignore the co-pilot in exhaust to drive the plane to land safely.

Những biểu hiện giống như Vì mình nhưng thật sự là Vì người, vẫn là đạo đức.

Their manifestation looks like For-themselves, but really For- others, they are moral indeed.

Muốn thành hình được khuynh hướng Vì tha cao quý, chúng ta phải yêu kính ngưỡng mộ các bậc thánh vị tha. Chúng ta cũng phải tự tâm nguyện sẽ sống vị tha. Chúng ta khéo khuyên mọi người cùng sống vị tha.

Đừng chê trách kẻ sống vị kỷ, chỉ gắng tìm cách khuyên bảo thôi.

If we want to set up such noble altruistic tendency, we have to love and adore the altruistic saints first. We also need to tell ourselves to live altruistically. We try to tell people to live altruistically. We do not make derogative remarks to selfish people, just try to advise them only.

ĐẠO ĐỨC (số 5): AN VUI

MORALITY(NUMBER 5): PEACEFUL MIND

Tâm đạo đức tương thích với nội tâm yên ổn vui vẻ. Người sống đạo đức sẽ là người có nội tâm an vui. Còn người làm những điều xấu xa, độc ác, có thể tạm thời giành được quyền lợi cho mình, nhưng phải trả giá bằng nội tâm bất an xao động.

An ethical mind is compatible with inner peace. He who lives a moral life will have peace inside. He who did bad things, cruel things, could temporarily gain their own interests, but would have to pay the price of agitated mind later.

Ta có những cảm giác vui khác nhau như Vui mừng, Vui vẻ, Vui sướng, Hạnh phúc, Khoái cảm, Lạc thú, Sung sướng, Khoái trá, Khoái chí, Sảng khoái, Hứng thú, Hào hứng, Thích thú... Không phải cái cảm giác vui nào cũng tốt, có những cái càng vui thì tâm càng bất an xao động, càng bị nghiện, càng ích kỷ.

There are many kinds of joys such as Gladness, Rejoicing, Pleasance, Happiness, Cheer, Delight, Interest... Not all of them are good. Some of them make us become addicted and selfish.

Có những gia đình phải đánh mất hạnh phúc chỉ vì một người trong gia đình đó tìm vui trong lạc thú sai

lâm, nghiện ngập, ích kỷ như rượu, cờ bạc, ma túy, tà dâm... Họ chỉ còn biết niềm vui của riêng họ, không cần biết đến nỗi khổ của mọi người chung quanh. Đó chính là ích kỷ tột độ. Người chung quanh họ khổ đã đành, mà chính họ cũng bất an loạn động.

Some families have lost their happiness because there was someone in the family who sank into debauchery, drugs, alcohol, lust, adultery, gambling... That person concerned himself in his own pleasance, ignored others' miseries. Not only his family suffered the pain, but also he himself become disturbed.

Dĩ nhiên rồi Luật Nhân quả sẽ đem lại cho họ quả báo tương xứng về sau, chỉ còn có đau khổ kéo dài không sao thoát ra được. Nhưng trong lúc họ hưởng thụ, trong lúc họ tranh giành, trong lúc họ ác độc gây khổ cho người khác, họ vừa có cảm giác thích thú, vừa bị loạn tâm. Sự ác độc, tâm bất thiện luôn tương thích với sự loạn tâm.

Of course, the law of Cause and Effect- karma will eventually give them the inevitable consequences with long lasting misery. But as soon as they enjoyed the pleasures, as soon as they appropriated others' fortune, as soon as they made people painful, they were both excited and distressed. Greediness and cruelty are always compatible with the psychosis.

Ngược lại, tâm đạo đức, tâm yêu điều Thiện, đời sống vị tha, sẽ khiến cho tâm hồn ta an vui. Cái an vui đó không bùng cháy, không sôi động, không ồn ào, mà chỉ là sự êm ả, nhẹ nhàng, nhưng hạnh phúc. Người có trí tuệ sẽ hiểu cái an vui nhẹ nhàng đó là vô giá, nên chấp nhận thiệt thòi, chấp nhận cực khổ, chấp nhận phụng sự, chấp nhận khước từ, để giữ đời mình trong Thiện giới.

In contrast, a moral heart, a loving the good mind, and an altruistic life, will make our heart peaceful. That peace will not flame, will not be loud, will not be jubilant, but will only be gentle, light, and happy. A wise person will understand such peace is priceless, so that he or she will accept hard work, accept disadvantages, accept serving, accept refusals, to keep his or her life in good region.

Câu chuyện một anh chàng lái xe đến ký hợp đồng làm ăn với đối tác, xuống xe phát hiện bánh xe mình có vết máu. Anh nghi ngờ mình đã vô tình gây tai nạn trên đường mà không biết. Anh chấp nhận bỏ buổi hẹn ký hợp đồng để quay xe lại đi tìm người bị nạn. Anh tìm được nạn nhân để đem cấp cứu, và bị nghi ngờ gây tai nạn. Khi tỉnh dậy, nạn nhân kể bị một chiếc mô tô tông rồi chạy mất. Cô nằm bất tỉnh ở ven đường. Anh này chạy ngang cán lên dòng máu mà thôi. Sau này được hỏi, anh nói nếu anh bỏ mặc không chịu tìm kiếm, suốt

đời anh sẽ rãi rời bất an. Nhờ quay lại cứu người mà anh sống an vui một đời còn lại.

A man drove a long way to sign a new contract. As soon as he stepped out of the car, he saw some blood on the wheel. He wondered whether he had run over somebody unintentionally. He arranged to cancel the signing meeting to drive back to find the victim. He found the victim, and took her to the hospital. He was suspected of being the culprit. When she awoke, she told them that she had been hit by a motorcycle. The biker had run away. She laid unconscious beside the road. The car just ran over the blood. After the incident, he was often asked about it. He answered that if he had not driven back to find the truth, he would have spent the rest of his life in regret. By driving back and saving the girl, he could spend the rest of his life in peace.

Các tín đồ đạo Phật thường hay tu tập thiền định để được yên tâm, lắng lòng thanh tịnh. Họ cho rằng khi tâm vào được trạng thái nhập định không còn suy nghĩ gì nữa thì họ sẽ đắc đạo cao siêu. Nhưng Đức Thích Ca Mâu Ni đã dạy rằng điều kiện để họ có thể nhập định được là trước đó họ phải sống hết sức đạo đức. Họ phải

tạo nhiều thiện nghiệp, phải giữ giới tránh các điều ác, phải giúp đỡ, cúng dường, bố thí rất nhiều.

The Buddhists often practice meditation in search for a peaceful mind. They think that once they get into an absolutely peaceful mind, they will be enlightened sublimely. But Sakiya Muni has taught that there are many conditions for good meditation. One of them is a moral life. They have to make many good deeds, get away from the evil actions, helping others, make offerings, and do giving alms a lot.

Rõ ràng các bậc thánh đều khuyến khích đời sống đạo đức để làm đường dẫn vào nội tâm thanh tịnh an vui.

It is clear that, all saints encourage a moral life to make the path leading to pure inner peace.

ĐẠO ĐỨC (số 6): HIỀN LÀNH - KIÊN ĐỊNH

GENTLE - DETERMINED

Ta thường hiểu rằng người có đạo đức sẽ là người hiền lành dễ chịu. Điều này cũng đúng. Người có đạo đức thường không có phản ứng mạnh khi gặp việc trái ý. Hiền lành nghĩa là không phản ứng mạnh. Người hiền lành thường chọn cách giữ thái độ ôn hòa nhẹ nhàng điềm tĩnh khi phải phản ứng việc gì đó.

We often think that a moral person will be gentle, and pleasant. It is very true. An ethical person would not react strongly when facing something unpleasant. Gentleness means not reacting strongly. A gentle person often chooses a moderate, mild, unruffled attitude when responding to something.

Những người mà sự hiền lành đã thành bản chất thì họ thường có gương mặt khả ái, hiền hậu. Để có được bản chất hiền lành thì một người phải trải qua nhiều kiếp sống luôn chọn thái độ hiền lành như thế. Đa phần chúng ta bị xen lẫn giữa thái độ hiền lành và hung dữ. Có khi chúng ta cũng chọn thái độ ôn hòa nhẹ nhàng, nhưng cũng có khi chúng ta chọn thái độ phản ứng mạnh.

The people who have had gentleness becoming their nature, will have a face that is nicer and milder. It will take us many lives to gain a gentle nature. Most of us are a mixture of gentleness and fierceness. Sometimes we chose a mild attitude, and sometimes we chose a strong attitude.

Có những người có gương mặt đẹp nhưng sắc sảo, nghĩa là tâm họ không phải hoàn toàn hiền lành. Có những người có gương mặt đẹp mà hiền hậu, nghĩa là trong quá khứ họ thường giữ kỹ cách phản ứng nhẹ nhàng.

If he or she has an inner heart that is not completely gentle, he or she will have a beautiful but cold face. If he or she has kept an inner heart completely gentle, he or she will have a beautiful and mild face.

Trong hầu hết các trường hợp, chọn thái độ hiền lành là điều đúng đắn nhất. Thái độ hung dữ chỉ là chuyện riêng tư cá nhân mà thôi. Đó là lý do các nhà chính trị xuất hiện trước công chúng đều cố gắng giữ thái độ hiền lành nhẹ nhàng. Đôi khi gặp tình huống trái ngang như bị la ó, ném giày, hỏi xách mé, họ vẫn điềm

tĩnh ôn hòa và khôi hài để đối phó. Người như vậy là người có bản lĩnh chính trị tốt.

It is correct in almost all situations if we choose a gentle attitude. An angry attitude should be kept private. All politicians keep an unruffled and a mild attitude when in public. Even if they are booed, shoes thrown at them, asked rude questions, they remain humourous and keep calm. A smart politician will always do this.

Thái độ hiền lành cũng là biểu hiện của con người có văn hóa, có tri thức, có nền tảng giáo dục gia đình tốt. Còn sự hung dữ, cộc cằn, nói năng bậy bạ, đả mạt tía tai, vung tay vung chân, chỉ ra rằng người đó không được sống trong nền giáo dục đàng hoàng.

A gentle attitude is the manifestation of a person who is well- educated, cultural, intellectual, and from a good family. He who is impolite, fierce, says bad words, easily gets angry, and makes strong gestures, probably was not born in a decent educated family.

Tuy nhiên, cái hiền lành của người có đạo đức khác với cái nhu nhược của người kém phước. Hiền lành là sự chọn lựa của đạo đức. Nhu nhược là sự bất lực, vì kém ưu thế hoặc kém trí tuệ.. Người hiền lành có đạo đức sẽ

là người kiên định giữa đúng và sai. Hiền lành nhưng không bao giờ thỏa hiệp với sự sai trái.

However, the gentleness of a moral person is different from the feebleness of a person with poor karma. Gentleness is an ethical choice. Feebleness is the suffering of powerlessness and low wisdom. A gentle and moral man would know right from wrong. He can be gentle and never agree with the wrong.

Họ hiền lành vì họ có đạo đức, chứ không phải họ hiền lành vì họ nhu nhược bất lực. Thế nên, khi phải chọn lựa giữa đúng và sai, thiện và ác, họ rất Kiên định. Kiên định là sức mạnh. Đạo đức cho ta sức mạnh để kiên định đứng về điều thiện. Bình thường người có đạo đức sẽ ít nói, không phản ứng mạnh, nhưng khi gặp tình huống phải dứt khoát chọn lựa giữa thiện và ác thì họ có sức mạnh phi thường mà không tiền bạc uy quyền nào tác động được.

They are gentle because they are virtuous, not because they are feeble. So that when they have to choose between right and wrong, good and evil, they are very consistent. Consistency is strength. Morality gives us the power to be steadfast and do what is right. In normal life, the ethical people will have few words, and no strong reaction, but when they face a situation that requires a choice between good or evil, they choose the odds with a very powerful strength that no money or threat can change.

Nhân nào quả nấy, những người như vậy rồi sẽ đi về nơi có cộng đồng những con người cao thượng giống nhau để họ được hưởng cái hạnh phúc là Sống trong cộng đồng đạo đức.

The cause will have an effect. Such people will then leave for a community of noble beings, so that they will be able to live in a very ethical community.

ĐẠO ĐỨC (số 7) KHIÊM TỐN

ETHIC (No 7) MODESTY

Người đạo đức buộc phải là người Khiêm tốn, không có kiêu ngạo. Khiêm tốn nghĩa là nghĩ rằng mình vẫn còn kém dở. Kiêu ngạo nghĩa là nghĩ rằng mình đã tài giỏi. Từ cái suy nghĩ cho rằng mình vẫn còn kém dở của người Khiêm tốn, một cái tình cảm tốt đẹp sẽ xuất hiện, đó là lòng tôn trọng mọi người. Ngược lại, người kiêu ngạo, cho rằng mình đã tài giỏi, sẽ xuất hiện một tình cảm tiêu cực, đó là khinh thường nhiều người chung quanh.

An ethical person must be a modest one, not arrogant. Modesty means thinking of oneself as not being quite good enough. Arrogance means thinking of oneself as being talented enough. From the thinking of being not quite good enough, a modest person will have a very valuable emotion, that is the respect for others. On the other hand, the arrogant person always thinks of themselves as being good enough; a negative emotion will appear, which is to despise others.

Từ cái tình cảm tôn trọng mọi người, người khiêm tốn sẽ tự nhiên hiện ra nét mặt, lời nói, cử chỉ bày tỏ sự tôn trọng đó, khiến mọi người vui lòng. Ngược lại, người kiêu ngạo, dù có kềm chế thế nào, rồi cũng bộc lộ cái khinh thường mọi người và gây sự bất bình căm ghét của nhiều người.

By respecting people, the modest person will have words, actions, and facial expressions that please everyone. In contrary, the arrogant person, in spite of trying restraining themselves, eventually shows their contempt for others and hatred of many.

Nhưng chưa đợi mọi người ghét, cái não của người kiêu ngạo đã không chịu đựng nổi sự kiêu ngạo của chính nó. Những ý nghĩ tự khen mình, lén chê người, lâu ngày làm biến dạng não bộ. Nhiều neuron thần kinh bị hủy hoại, nhiều chức năng quan trọng của não bị biến mất.

But not waiting for hatred from people, the brain of an arrogant person cannot suffer its own arrogance. The thoughts of praising himself, and inwardly despising others, affects the nerve in an adverse way. Many of the brain's functions will eventually disappear.

Một chức năng quan trọng của não là kèm giữ ý nghĩ tự do tuôn trào làm căng thẳng não vô ích. Nhưng ý niệm tự cao sẽ phá mất chức năng này, khiến cho não rơi vào tình trạng suy nghĩ không dừng được, stress, mất ngủ, nhức đầu, giảm trí nhớ, không tập trung vào công việc được, và mệt mỏi toàn thân.

An important function of the brain is to constrain the free thoughts which make us distressed. But high self-esteem will ruin this function, causing the brain to fall into unstoppable stress, headaches, bad memory, less concentration, and the whole body exhausted.

Một chức năng quan trọng của não là khống chế các ham muốn bậy bạ giúp cho con người biết sống đàng hoàng có tư cách phẩm hạnh. Nhưng ý niệm tự cao đã dần phá mất chức năng này, khiến cho người đó bị các ham muốn bậy bạ thúc đẩy dữ dội. Người này bỗng nhiên ham muốn tình dục nhiều hơn, ham muốn đến nỗi vượt qua các giới hạn của thiên nhiên và luật pháp. Khi

đã vi phạm tội lỗi về tình dục rồi thì danh dự mất hết.

Another important function of the brain is to constrain bad desires, and make people live a dignified life. But arrogance has ruined this function, so that this person will be dominated by bad desires. This person suddenly desires more sex, and have other cravings that surpass the limits of nature and social law. Once he has succumbed to the sin of sexual desire, his honor is lost.

Một chức năng quan trọng khác của não bộ là khả năng học tập rèn luyện và phát triển tài năng. Nhưng ý niệm tự cao đã giết chết chức năng này, khiến cho người đó rơi vào cảnh bị bất tài vô dụng.

Another important function of the brain is the ability to learn and develop talent. But if an arrogant concept has killed this function, then this person becomes talentless.

Ý niệm tự khen mình, lên chề người, gây ra rất nhiều bất lợi cho não bộ là như thế. Ngoài ra, tâm lý tự cao còn tạo ra quả báo xui rủi. Người tự cao hay bị rơi vào tình thế bất hạnh, thất bại. Có cố gắng gì rồi việc

cũng hỏng.

The concept of praising oneself, and despising others, have a lot of bad consequences for the brain. In addition, mental arrogance also causes bad luck. The arrogant one often falls into failure. Despite many efforts, everything will go wrong.

Ngược lại, tâm lý Khiêm tốn làm khai phóng não bộ lên tầng cao mới. Người khiêm tốn từ từ thông minh hơn, kèm chế được các tật xấu, tâm an vui nhẹ nhàng. Người khiêm tốn dễ được hoàn cảnh thuận lợi do Luật Nhân quả đem đến. Người khiêm tốn cũng dễ thủ đắc gương mặt duyên dáng khả ái.

On the other hand, a modest psychology raises the brain to new heights. The modest person will be more intelligent, will constrain a bad temper, and will get a peaceful mind. For the modest person, it will be easy to get success because of the law of karma. The modest person can also have a charming face too.

Người nào đã bị tâm lý kiêu ngạo rồi thì rất khó sửa, cứ khăng khăng lì lợm giữ quan điểm của mình, chê bai đủ thứ, vừa làm mất lòng mọi người, vừa phá hại não bộ của mình. Chỉ khi nào người đó tự thấy cái nguy hiểm

của tâm lý kiêu ngạo, quyết tâm sửa chữa, thì mới bắt đầu chiến đấu vất vả. Mỗi ngày quỳ trước vị thần thánh nào mà mình tôn kính, xin hứa sẽ từ bỏ tâm kiêu ngạo, và cũng xin vị đó trợ giúp âm thầm cho mình bỏ được tâm tự cao. Xin hứa sẽ tôn trọng mọi người, xin hứa sẽ luôn hiểu mình còn kém cỏi. Ngày nào cũng quỳ xin như vậy.

He who has an arrogant psyche will be hard to change. He will keep his opinions, criticize everything, make everyone feel unpleasant, and ruin his own brain. Only if he realizes the danger of arrogance, and decides to change, then he can struggle to repair his defects. He should kneel down in front of any saint or god of his understanding, confess his mistakes, promise to leave his arrogance, and he asks for supporting from his saints or gods. He will promise to respect people, promise to recognize himself as not being good enough. He will do this every day.

Vậy mà khi tiếp xúc với mọi người, quên một chút là tâm kiêu ngạo trỗi dậy liền. Khó lắm.

But in daily life, facing people, he could forget and let the arrogance appear again. It can be very difficult.

Chuyển từ tâm kiêu ngạo sang tâm khiêm tốn là cực kì vất vả. Nhưng phải thay đổi nếu ta không muốn mình rơi vào địa ngục. Chuyển được rồi, khiêm tốn được rồi, thấy mình dở kém rồi, thì phần thưởng đầu tiên là tâm ta thanh thản hơn trước rất nhiều. Rồi nhiều điều tốt đẹp sẽ đến dần dần mãi.

It is very hard to change the psyche from arrogance to modesty. But we must change if we do not want to live in our personal hell. Once the change has occurred, modesty exists, and we recognize ourselves as not being good enough, then the first reward will come to us. That is our heart is peaceful than before. Many good things then gradually come one by one.

ĐẠO ĐỨC (số 8): TÁI SINH

ETHIC (No 8): REBIRTH

Hiện tượng luân hồi tái sinh là điều rất thú vị. Khoa học hiện nay chưa đủ cơ sở kiến thức để xác nhận có tái sinh, nhưng rất nhiều chứng cứ thu thập được từ khắp nơi trên thế giới đã đủ để chứng minh hiện tượng tái sinh là có thật. Thậm chí một em bé ở cao nguyên Golan gần biên giới Syria đã nhớ tiền kiếp và tố cáo chính xác kẻ đã giết mình bằng chiếc rìu từ kiếp trước. Em chỉ được nơi xác bị chôn, chỉ đúng mặt kẻ sát nhân, và kẻ đó đã nhận tội. Vấn đề là không phải ai cũng nhớ được kiếp trước của mình nên tranh cãi không thôi.

The phenomenon of rebirth is very interesting. Science now does not have enough information to confirm rebirth, but there is much evidence around the world which proves that rebirth is real. A boy in the Golan heights, in Syria, remembered his own previous life. He then denounced his killer who had killed the boy with an axe in a previous life. He died, was reborn into this life, but remembered and told his story. The boy pointed out the place where the killer had buried him. He also pointed out the killer, and the killer pleaded guilty. Since not all people can remember their own previous life, the issue becomes controversial.

Không phải ai cũng đã đi máy bay, nhưng chỉ vì mình chưa đi máy bay mà mình phủ nhận máy bay nặng như vậy mà có thể bay được. Ta không được xét đoán mọi việc theo góc nhìn chủ quan của mình. Ta không nhớ được tiền kiếp của mình, nhưng điều đó có lý do của nó. Đừng vì ta không nhớ được tiền kiếp của mình mà ta phủ nhận chuyện tái sinh. Tái sinh giúp cho nhận thức về đạo đức của chúng ta vững chắc hơn. Con người cần phải chấp nhận có tái sinh để nâng cấp đạo đức của mình. Phật nói nhiều về tái sinh. Jesus có nói về tái sinh. Các bậc đạo sư Ấn Độ giáo cũng công nhận tái sinh. Chứng cứ khắp thế giới chứng tỏ có tái sinh. Chỉ có khoa học vật lý hiện nay chưa đủ để nhìn thấy tái sinh.

Not everyone has traveled by plane. But we cannot deny that air travel exists just because we have never flown in one, because many others really have traveled by plane already. We must not judge everything from our own point of view. We cannot remember our previous lives because we have our own karma, our own reasons. We should not deny the rebirth phenomenon because we don't remember it. The rebirth phenomenon will make our view of ethics more solid. The world must accept rebirth to upgrade their morality. Sakiya Muni has told very much about rebirth. Jesus has done the same. The Indian gurus also believe in rebirth. Much evidence around the world is proving the fact of rebirth. Only the physical sciences are now at a level that has not enough information to know about rebirth.

Chính vì sự tái sinh là có thật nên chúng ta mới có cơ sở để tin vào sự công bằng của vũ trụ.

Because rebirth is very real, we can have good reason to affirm our trust in the fairness of the universe.

Mỗi người sinh ra là đã khác biệt nhau trên nhiều phương diện. Người đẹp người xấu, người khỏe người yếu, người khôn người ngu, nhà giàu nhà nghèo.... Ta cho rằng đó là ngẫu nhiên, thì chỉ bởi vì ta không biết gì để giải thích. Ta cho rằng đó là ý muốn của thần linh nào đó, thì ta xúc phạm vị thần linh đó, ai lại đùa cợt trên thân phận của con người tàn nhẫn như thế.

Every single person was born with many differences from others in many aspects. They differ from each other with their looks, (beautiful or ugly), with the strength, (might or weak), with mind, (wise or foolish), with family, (rich or poor)... We could say that it is only accidental just because we do not know how to explain it. We could say that it is the will of some god, because we offend that god. But which god could mischievously tease on human fate like that?

Ta cho rằng đó là gene di truyền, thì ta cũng sẽ không giải thích được sự khác biệt kỳ lạ của những người cùng gene trong một gia đình.

Even if we think that it is inherited genes, we cannot also explain how strange the differences between the members of a family are.

Loại bỏ hết những lý giải khác, thì chỉ còn một cách lý giải hợp lý nhất, đó là Luật Nhân quả. Con người của kiếp này là quả báo của đời sống kiếp trước. Vô số ý nghĩ hành vi từ các kiếp trước đã tạo nên vô số đặc tính hoàn cảnh ở kiếp này. Con người đã gieo và con người phải gặt. Nhân quả này là công bằng. Nhân quả này không phải là tín ngưỡng hay tôn giáo. Nhân quả này là khoa học, khoa học của tâm vũ trụ mà khoa học của Địa cầu chưa đạt đến mà thôi.

After excluding other explanations, there will be only one explanation left which is very logical, and that is the law of Cause and Effect, the law of Karma. The person in this life is the result of the person in a previous life. Lots of thoughts and actions from previous lives have made lots of conditions in this life. Man reaps what he has sowed. Karma is fair. This fairness of Karma is not a belief or a religion. This law of Karma is science, the science of the universe which our knowledge is not yet able to comprehend.

Ai hiểu được luật Nhân quả thì đó là người tiến bộ sớm, đó là người thúc đẩy thế giới tiến bộ theo. Thế giới đang cần rất nhiều người hiểu Nhân quả để đạt lên tầm đạo đức mới. Những người ở đẳng cấp rất cao như các nhà lãnh đạo, các nhà trí thức giáo sư, các tu sĩ, đến những người ở đẳng cấp rất thấp như các tội phạm đang ở tù... ai cũng cần phải hiểu về luật Nhân quả để góp phần xây dựng đạo đức cho thế giới. Chậm hiểu về Nhân quả Tái sinh, ta làm cho thế giới chậm tiến bộ theo.

He who understands the law of karma will be an advanced person that can promote the world to advance also. Our world needs many people who understand the law of karma to get a new level of ethics. The people in high ranks such as leaders, intellectuals, priests, and even the low ranks such as criminals in prisons, all need to understand the law of karma to change the world's morality for the better. The slower we understand the law of karma, the less advances we will make for our world.

Và cũng theo luật Nhân quả, ai cố gắng phổ biến nguyên lý Nhân quả, sẽ là người đạt được điều Thiện rất lớn cho mình.

Finally, according to the law of karma, he who tries to popularize the law of karma will gain great sacred benefits.

ĐẠO ĐỨC (số 9): KHÔNG THAM LAM

MORALITY(No 9): UNGREEDY

Không tham lam là một yếu tố quan trọng của đạo đức.

Ungreed is an important factor of morality.

Tham lam là muốn có nhiều về cho mình. Cái muốn có đầu tiên là tài sản vật chất, cái tham đầu tiên là tiền bạc. Tham tiền là cái tham cơ bản. Tiền bạc là đại diện cho mọi thứ tài sản khác, nên tham tiền là tham tài sản.

Greed is to want too much for oneself. The first want of all is material possessions and money. Greed for money is the basic greed. Money is represented all other possessions, so that, greed for money is greed for everything else.

Tham lam là một bản năng tự nhiên do bản ngã tạo thành. Ai cũng tự nhiên thích có nhiều sở hữu, nhất là tài sản. Ai cũng có cảm giác rằng có nhiều tài sản là hạnh phúc. Nhiều khi không cần mua sắm chi tiêu gì, chỉ cần có nhiều tiền bạc vòng vàng trong tủ là đã khiến người ta sung sướng. Có người bảo vệ cái cảm giác sung sướng đó đến nỗi thà sống vất vả cực khổ quyết không xài đến một đồng nào. Đối với hạng người hà tiện cực đoan này,

ăn ngon cũng không hạnh phúc bằng có nhiều tiền trong tủ.

Greed is a basic instinct created by self-ego. Everyone naturally likes to have many possessions. Everyone feels that the more possessions he has, the more happiness he gain. Some people find no need to shop or buy anything, and just money and gold are kept in a safe, is enough to make them very glad. Some people protect such gladness by living a miserable life rather than spend any penny from the safe. For such extremely miserly people, eating delicious food is not as happy as a safe full of money.

Rồi để có được nhiều tiền trong tủ, người ta lắm khi phải làm chuyện thất đức, ác độc. Lừa đảo, cướp giết, giết hại, bóc lột, gài bẫy, hành hạ, gian dối, ức hiếp, bợ đỡ, luôn cúi, đủ thứ điều tệ hại. Tiền xài rồi cũng hết, nhưng tội thì không hết, chờ luật Nhân quả đem lại quả báo đau khổ cho công bằng.

In order to have a lot of money, sometimes people do bad or cruel things. They defraud, rob, kill, exploit, kidnap, torture, cheat, make forgeries, lie, oppress, bully..., are all deplorable. Money will eventually all be spent, but the sins are not exhausted but wait for the law of karma to bring the painful consequences of justice.

Với nội tâm tham lam, bên ngoài thì gây hại cho tha nhân, bên trong thì làm hại tâm hồn mình. Tâm hồn người tham lam chỉ là bất an căng thẳng động loạn. Khi phước kiếp trước còn thì người này tham cái gì sẽ chiếm được cái đó. Chiếm được, sở hữu được, làm cho người đó có cảm giác thỏa mãn sung sướng. Nhưng cái thỏa mãn sung sướng đó làm nội tâm bất an. Đạo đức thì xuống cấp, phước thì hao tổn.

With a greedy heart, that person harms the people around him, and harm his own mind. The mind of the greedy person is stressed. If his past blessing— good karma from previous life- still exists, he can take what he wants. He also feels glad and satisfied. But this gladness and satisfaction make him more agitated again. His ethics and his good karma are decreasing day by day.

Người đi tìm đạo đức thì phải diệt trừ tâm tham lam này. Còn tham lam thì không thể có đạo đức.

He who is looking for virtue must eliminate this greedy heart. Greed and morals cannot share the same place.

Muốn diệt trừ tâm tham lam này thì phải tập sống tử tế, tập san sẻ, tập giúp đỡ, tập cứu giúp. Ban đầu ta chỉ san sẻ vì tin luật Nhân quả công bằng sẽ đem lại phúc

lành mai sau. Đây cũng là một biến thể của lòng tham, nhưng tốt hơn. Muốn có cho mình thì phải có cho người trước. Sau này khi đạo đức tăng trưởng, ta sẽ san sẻ chỉ vì yêu thương, không quan tâm quả báo nữa.

In order to eliminate greed, we have to live a very kind life by helping people, sharing with others, helping the poor. At first, we share because we believe in karma which will bring good luck back to our life. It is a variation of greed too, but not as bad. Give first and you will have later. After a while having moral growth, we will share just because we love, not caring anymore about the good luck from karma.

Ta phải quỳ trước những vị thánh nào mà ta tôn thờ, xin vị đó hỗ trợ giúp ta diệt trừ tâm tham lam. Mà quả thật, có sự trợ giúp vô hình của thần thánh thì ta dễ diệt trừ tâm tham lam hơn, vì bản năng tham lam rất mạnh, tự mình phá khó xong.

We knee down in front of the saints we deify; we pray for Their blessings to help us to eliminate our greed. In fact, with the blessing of Saint or God, we will find it easier to eliminate greed, because the greed is a kind of instinct that is very hard to change.

Ta cũng ngưỡng mộ, ca ngợi những tấm gương Không tham lam có thực trong cuộc sống. Quy luật Nhân quả là vậy, ta ca ngợi ai với phẩm chất cao quý nào thì ta sẽ dần dần thành tựu phẩm chất đó. Em này đã nhặt ví tiền rồi trả lại. Ông nọ đã hiến đất làm đường. Bà kia đã cho đi phần lớn tài sản làm từ thiện... Tìm và khen ngợi rộng rãi những tấm gương có thật như thế.

We also make compliments to the people who themselves demonstrated a good example of nobleness. It is the law of karma, we ourselves will attain what we make compliments about. That kid gave back the money wallet to the owner. That man offered his land for building a new road. This woman shared a lot of possession for charity... Find and praise such real examples, and then our heart will be better.

Cuối cùng thì ta phải tập thiền định để diệt trừ tâm tham lam nằm trong tâm thức thẳm sâu. Tâm nhập được định sâu thì hết tham lam.

Finally, we have to practice meditation to eliminate the greed hidden in the depths of our mind. With deep meditation, the greed will be erased entirely.

Ai cũng phải cố gắng diệt trừ tâm tham lam của mình để đừng tạo nên tội lỗi, nhất là những người có cơ hội hơn người khác. Người giữ tiền quỹ, người có quyền lực, người được quần chúng yêu mến, người có tài năng, người giữ tài liệu bí mật... đều là những người có cơ hội kiếm tiền bất chính. Những người như thế càng phải tu dưỡng rất nhiều để đừng có tham lam.

Everyone must eliminate greed to stop committing new sins, especially the people who have more opportunities than others. Bankers, Powerful people, Talented people, Confidential document holders... are the people who have many opportunities to get illegal money. Such people have to pay more attention to improve their morality to avoid greed in their hearts.

Tài sản nào rồi cũng bỏ lại, chỉ có tội phước đem theo. Tham lam gì rồi cũng bất an, chỉ có sống với lương tâm mới làm ta hạnh phúc.

Upon death all possessions will be left behind, only bad or good karma will follow us forever. Greed is not stable, only ethics creates happiness.

ĐẠO ĐỨC (số 10): BIẾT LỖI CHÍNH MÌNH

ETHICS (No 10): REALIZE ONE'S OWN MISTAKES

Biết được lỗi của mình vừa là trí tuệ, vừa là can đảm. Thông thường người ta khó nhìn thấy được lỗi của mình, dù rất nhanh chóng nhìn thấy lỗi của người khác. Thậm chí người khác chưa phạm lỗi mà mình đã thấy luôn, nhanh hơn ánh sáng. Còn lỗi của mình thì cực kì khó thấy.

It is very wise and courageous to realize one's own mistakes. Normally, we find it difficult to realize our own mistakes, although we can see others' quickly. Even if other people have not made mistakes yet, we can see them in advance, faster than the speed of light. But we cannot see our own mistakes although we have made them already.

Có lẽ cái bản năng tự bảo vệ mình, tự yêu quý mình, tự khen ngợi mình đã ngăn chặn con người truy tìm lỗi mình. Ngay cả tên cướp giết người đủ chứng cứ cũng có cách suy nghĩ rằng mình vô tội. Có một nhân vật trong phim bị ở tù, tâm sự với bạn tù rằng anh ta vô tội. Người bạn tù thông cảm, vừa mĩa mai, nói rằng ai ở trong đây

cũng vô tội cả. Ý rằng nếu ta hỏi từng tù nhân, chẳng ai thấy mình có tội cả.

Perhaps the instinct of protecting ourselves, loving ourselves, praising ourselves has hindered us from finding out our own mistakes. Even a robber-killer with enough evidence also thinks himself innocent. A person in a movie film confided to his cellmate that he was innocent. The cellmate, with a little bit sympathy, and a little bit irony, said that everyone here was innocent. It means that, if we ask each prisoner, no one felt guilty.

Người có đạo đức sẽ có cách hành xử ngược lại, cố truy tìm lỗi của mình. Mặc cho bản năng tìm cách biện hộ, người có đạo đức vẫn cố gắng tự kết tội mình. Ngay cả khi lỗi là của người khác, thì người có đạo đức vẫn gắng tìm trách nhiệm của mình một phần nào đó. Hai đứa bạn gây gổ đánh nhau sặc máu mũi ở đâu không biết, nghe thuật lại, ta vẫn tự trách mình đã không phát hiện sự bất đồng ngầm ngầm để mà hóa giải sớm hơn. Nhìn đường phố rác vương vãi, ta cũng tự trách mình đã không nhiệt tình vận động mọi người có ý thức giữ gìn cảnh quan sạch đẹp...

An ethical person will behave in the opposite way, and try to find his or her own faults. In spite of the instinct to defend themselves, an ethical person keeps condemning themselves. Even when the fault belongs to others, an ethical person also tries to find himself partly responsible. A fight happened between two friends, we blame ourselves for not discovering their conflict sooner and prevent it. Rubbish is spread all over the street, we also blame ourselves for not having called for everyone the need for protecting the environment...

Biết lỗi chính mình cũng là sự can đảm. Ai cũng muốn mình tốt đẹp trước mắt mọi người. Chẳng ai muốn mình bị xem là có lỗi trước mắt mọi người. Thế nên việc tự nhận lỗi về mình, tự thấy lỗi của mình, mới là can đảm, mới là mạnh mẽ. Kẻ hèn nhát thì thích đổ lỗi cho người khác, đẩy cái nhục nhã cho người khác.

It is very brave to admit our faults. Everyone wants to be nice among other people. No one wants to be guilty openly. So that he who can admit guilty is really brave and strong. A coward always tries to implicate his faults to others, let others be dishonoured.

Theo luật Nhân quả, người nào đã thấy được lỗi của mình rồi thì không bị thần thánh kết tội nữa. Theo luật pháp, ai đã nhanh chóng nhận lỗi thì được xem là tình tiết để giảm nhẹ mức án. Theo sự nghiệp tu dưỡng cả đời thì phải biết lỗi mới có thể sửa lỗi. Thế nên, ai nhìn ra được lỗi của mình thì sẽ có cách sửa lỗi, có cơ hội để hoàn thiện thêm đạo đức của mình.

According to the law of karma, he who has realized his own sins will not be accused by the divine anymore. According to the law of society, he who quickly admits his own sins will have his sentence mitigated. Living a life of self-improving, only person who can realize his own mistakes can correct them well. Thus, he who sees his own mistakes will have chances to correct the mistakes, and have chances to improve his own morality.

Người thấy được lỗi của mình cũng là người dễ khiêm tốn. Biết mình có lỗi thì tự cao với ai nữa trời. Còn người tự cao thì luật Nhân quả sẽ khiến cho phạm lỗi để xấu hổ mà bớt tự cao đi. Người tự cao thì sẽ bị phạm lỗi, phạm đến khi nào hết tự cao thì thôi.

He who realizes his mistakes will easily become modest. How can we be arrogant when admitting mistakes? But he who keeps being arrogant will be punished by karma, karma will hiddenly urge him to make sins, so he will be shame and arrogant no more. An arrogant person will make sins until the arrogance ends.

Nhưng cái giá phải trả là phạm lỗi thì sẽ chịu quả báo đau khổ. Vậy suy theo logic, tự cao sẽ đau khổ.

Arrogance makes a person sin. Sin brings misery. So, arrogance brings misery.

Người khiêm tốn rồi thì không cần phải phạm lỗi nữa, nên sẽ không chịu quả báo đau khổ.

Modest protects people from sin. If there is no sin, there is no misery. So, modesty produces no suffering.

Và người biết lỗi chính mình sẽ là người khiêm tốn. Vậy, suy luận theo logic, người biết lỗi chính mình sẽ không đau khổ.

He who knows his own mistakes will be humble. Humility makes no sin. No sin, no misery. So, realizing one's own mistakes causes no misery.

Một cái lợi lớn đối với người biết được lỗi mình nữa, đó là kinh nghiệm để dạy dỗ đạo đức cho người khác. Thế giới khát khao đạo đức. Con người chưa đủ đạo đức. Tội lỗi và khổ đau chưa bao giờ giảm bớt trên cuộc đời này. Sự tử tế vẫn chỉ là số ít, vẫn chỉ là khu vực. Đa phần con người vẫn đối xử tệ bạc hay ác độc với nhau. Vì thế, nhu cầu dạy dỗ đạo đức là vô cùng lớn.

Another great benefit of realizing mistakes is that he who can realize his own mistakes will have many experiences to teach morality for others. This world is craving for morality. Man is not moral enough. Sin and suffering have never diminished in this life. Kindness is only in a minority in some places. Most people keep treating others very badly. So that, the need for teaching morality is enormous.

Nhiều quốc gia, nhiều tôn giáo cũng đều trăn trở ưu tư, xoay sở về việc dạy dỗ đạo đức cho con người, nhưng kết quả không lạc quan lắm. Ta thiếu những người đủ sức mạnh nội tâm để giảng dạy về đạo đức. Giảng dạy các kiến thức khoa học thì chỉ cần 02 yếu tố là, có kiến thức vững chắc, và có Khiếu truyền đạt. Còn giảng dạy đạo đức đòi hỏi tới 03 yếu tố, đó là, Kiến thức, khả năng truyền đạt, và đời sống đạo đức mẫu

mục. Chính yếu tố thứ ba này đã làm hạn chế số lượng giảng viên chuyên giảng dạy đạo/đức.

Many nations and many religions also worry about teaching morality for their people, but the results are not very optimistic so far. We are short of ethics teachers who have enough inner strength to teach morality. Two factors are needed to teach knowledge to others, these are solid knowledge and ability of communication. But three factors are needed to teach morality. These are Knowledge, Communication skill, and an exemplary moral life.

Nhưng đáp án nằm ở chỗ những người tự thấy được lỗi của mình.

But the answer lies with people who can see their own mistakes.

ĐẠO ĐỨC (số 11): THÔNG CẢM

ETHICS (No 11): EMPATHY

Thông cảm nghĩa là đặt mình vào vị trí của người khác để hiểu nỗi đau khổ của họ, hiểu sự khát khao của họ, và hiểu cả những lầm lỗi của họ.

Empathy means to put oneself into others' positions to understand their misery, their craving, and even their mistakes.

Thông thường thấy người khác bệnh, ta cũng lịch sự biểu lộ tình cảm bằng cách hỏi thăm và chăm sóc một chút. Nhưng ta chưa hiểu cơn bệnh dày vò họ như thế nào. Ta chỉ nhìn nét mặt nhăn nhó, u sầu, mà hiểu rằng họ khó chịu thôi. Ta không cảm nhận được mức độ đau đớn nhức nhối đang hành hạ họ. Chỉ khi nào ta rất thông minh, rất có trực giác, rất biết đặt mình vào vị trí của họ, thì ta mới cảm nhận được nỗi khổ sở của họ.

Normally, when we see a sick person, we often express some emotions by words or action, and caring a bit. But we cannot understand how sick that patient is. We just look at his wrinkled and suffered face, and understand that he is in pain. We cannot ourselves feel all of his pain that is torturing him. If only we are very smart, have intuition, and put ourselves into his position, we will sense most of his pain.

Hoặc ta ngồi nghe bà vợ than vãn ông chồng không chịu bỏ thuốc lá, ảnh hưởng sức khỏe, ảnh hưởng chất lượng không khí trong nhà. Bà vợ thì chẳng gì sai, nhưng nếu đặt mình vào vị trí người chồng, ta cảm nhận được cơn nghiện dày vò ông khiếp lẫm, lại thêm "chí lớn không thành" khiến ông hụt hẫng.

Or we were listening to a wife who was complaining about her husband who would not give up smoking. Her whole family's health was affected, and the quality of the indoor air was affected by smoke. The wife was not in the wrong, but if we put ourselves into the husband's position, we could sense how the addiction tormented him. In addition, many of his plans in his life had failed, and he always felt sad.

Hoặc ta nghe kể chuyện tên trộm đột nhập vào nhà người ta, bị phát hiện, chạy thoát thân. Ta đặt mình vào vị trí tên trộm để hiểu tâm lý của hắn, sự tham lam, sự liều lĩnh, sự lây nhiễm từ kẻ xấu, sự bế tắc trong cuộc sống. Ta cũng đặt mình vào vị trí chủ nhà để hiểu sự hốt

hoảng, sự căm phẫn, sự sợ hãi khi bị đột nhập.

Or we heard a story of a thief who broke in a house, was discovered, but ran and escaped. We can put ourselves into the thief's position to understand his psyche with greed, recklessness, influence from other bad people, and his life deadlock. We can also put ourselves into the house owner to understand his fright and outrage when being broken in.

Khi đặt mình vào vị trí người khác như thế, ta hiểu họ nhiều hơn, và đôi khi Thông cảm hơn. Đôi khi ta nghiêm khắc hơn.

When we put ourselves into others' position, we can understand them more. Sometimes we will sympathize more, sometimes we will be more severe.

Thông cảm hơn là nhiều khi thấy vậy chứ không phải vậy. Thấy tội lỗi vậy chứ không đến nỗi ác độc quá.

Sympathizing means what we first perceived was not completely true, and his sins were not so evil.

Nghiêm khắc hơn là nhiều khi ta phát hiện người này rất ác độc, rất đê hèn, hơn là sự biểu hiện có vẻ tội nghiệp của họ.

But we can also find out that a pitiful person is actually cruel and despicable.

Ta phải tập khả năng Thông cảm như vậy để sống trên cuộc đời. Cuộc đời này có hai mặt, bên ngoài khác với bên trong, lời nói khác với bụng nghĩ, hành động đôi khi khác với bản chất. Ta cần phải hiểu sâu vào trong tâm của mọi người để có thái độ chính xác hơn.

We must cultivate empathy to live in this life. Life always has two sides, the outside differs from the inside, words differ from thoughts, actions differ from intent. We must look deeply into people's hearts to make our own attitude more accurate.

Thấy người có lỗi, ta không vội chê trách. Thấy người tử tế, ta không vội ngợi khen. Ta cần phải hiểu cái bản chất thực sự của họ.

We should not blame hastily when someone makes mistakes. We should not praise hastily when someone does good deeds. We need to understand their real nature.

Trong cơn đau, trong khi vấp ngã, trong khi phạm sai lầm, ai cũng cần có một người để nương tựa. Dù họ có tội, họ cũng cần có một người không ghét họ.

When in pain, when floundering, when making mistakes, everyone needs someone to lean on. Even when they made mistakes, they also need someone who will not hate them.

Một nhà sư vì bất mãn đồng đạo của mình mà thả trôi đời mình trong thế tục. Nhưng có một huynh đệ tìm đến bày tỏ yêu thương tin tưởng, thế là nhà sư đứng dậy để lập lại đời sống tu hành.

A monk who was dissatisfied with his brethren has set out to lead a secular life. But another fraternity came and gave him love and trust, so the monk stood up to keep his religious life again.

Để thông cảm được với người khác, ta cần trí tuệ, trực giác, và tình thương. Chẳng bao giờ vội vàng kết tội ai, chẳng bao giờ vội vàng ghét ai. Nhiều khi đằng sau cái sai lầm, còn có một nguyên nhân khác nữa.

In order to be able to sympathize with others, we need wisdom, intuition and love. Never hastily accuse anyone, never hastily hate anyone. Many times behind the mistakes, there is another cause.

Ví dụ, nghe ông lão có hành vi xâm hại trẻ con, ai cũng căm ghét khinh bỉ. Nhưng ta bình tâm quan sát, sẽ thấy rằng cái hành vi tội lỗi của ông xuất phát từ tâm lý hồi còn trẻ là xúc phạm thần thánh. Xúc phạm bậc đáng kính rồi thì luật Nhân quả sẽ khiến hình thành trong tâm

người đó một mầm mống phạm tội. Đến giờ phút thích hợp, cái mầm mống đó hiện ra thành hành vi. Người đó sẽ phạm tội như cái máy vì đã bị lập trình. Sau đó thì danh dự uy tín mất hết, mọi người lánh xa.

For example, an old man raped a child. Everyone despised him. But we will be calm and watch. Then we will discover that this sin had a source from his youth. At a young age, he had offended a saint or a god. After offending saint or god, a seed of sin appeared in his own heart, according to the law of karma. When the time comes, that seed will turn into action. That man will commit a sin like a machine that was programmed. Then all of his honor is lost, and everyone leaves him alone.

Hoặc một em sinh viên nhà nghèo, đến kỳ phải đóng tiền học mà không có tiền đóng. Ta sẽ hiểu trăm nghìn ý nghĩ bức xúc xảy ra trong đầu, thậm chí có cả ý nghĩ tự tử. Hiểu được sâu xa trong nội tâm người, ta không thể đành lòng làm ngơ bỏ mặc.

Another example, a poor student is coming to the deadline for a fee payment, without any money. We will understand that there are thousands of thoughts which are dancing in his head, even thought of suicide. Sympathize, for we cannot ignore him.

Người có đạo đức là người có khả năng thông cảm sâu sắc với mọi người. Thông cảm rồi thì ta thường có cách xử lý tích cực hơn.

An ethical person can always empathize with others deeply. Then we will know how to act more positively.

ĐẠO ĐỨC (số 12): TRUNG THÀNH

ETHICS (No 12): LOYALTY

Trung thành là sự kiên định đi theo một bậc trên của mình với 3 yếu tố: kỷ luật, tình cảm, và số phận.

Loyalty is to follow steadily one's own superior with three factors: Discipline, Emotion, and Fate.

Ví dụ ta đi theo một vị chỉ huy của mình với yếu tố thứ nhất là Kỷ luật, nghĩa là ta cực kì vâng lời người chỉ huy đó.

For example, we follow our commander with the first factor, Discipline. It means that we will obey him completely.

Hoặc ta đi theo vị chỉ huy đó với yếu tố thứ hai là Tình cảm, nghĩa là ta cực kì yêu quý người chỉ huy đó.

Or, we follow that commander with the second factor, Emotion. It means that we love the commander very much.

Hoặc là ta đi theo vị chỉ huy đó với yếu tố thứ ba là Số phận, nghĩa là ta chấp nhận đặt cuộc đời mình gắn

liên với người chỉ huy đó dù sướng khổ ra sao.

Or, we follow that commander with the third factor, Fate. It means that we put our life in his hand no matter how happy or miserable we will be.

Đạo đức Trung thành là một điều lớn trong cuộc đời của một con người. Có người cả đời không có ai để trung thành. Thực ra, nếu đời ta có được người để ta đặt lên niềm trung thành là một hạnh phúc lớn. Đa số con người chỉ có được những mối quan tâm sơ sài, đôi khi thân thiết, thỉnh thoảng kính trọng, nhưng để có được mối quan hệ khiến ta phải một lòng trung thành là rất khó, rất hiếm.

The ethic of loyalty is a big thing in one's life. Some people have nobody in their life to offer their loyalty to. Actually, if we have someone for us to offer our loyalty, we are more than just happy. Most people have shallow relationships, or close relationships, sometimes respectful relationships, but finding a relationship to give our loyalty with all our heart is very rare..

Đạo đức trung thành chỉ đi đôi với sự nghiệp cao đẹp nào đó, ngoài ra chỉ là các mối quan hệ của công việc, giữ uy tín với nhau mà thôi. Làm ăn kinh tế thì cần uy tín. Giao du bạn bè thì cần nghĩa khí. Còn nói đến

mức độ trung thành thì đã đạt đến tầm quan trọng của số phận cuộc đời. Đó là mối quan hệ của lãnh đạo và thuộc hạ, cùng theo đuổi một lý tưởng cao cả trên đời.

The ethic of loyalty only goes with some noble cause. Lower than this is just relationship of business or trying to maintain prestige for each other. Businesses need prestige. Friends need sentimental attachment. But only loyalty can reach the peak of an important fate of one's life. That is the relationship of superior with his junior who together follows a noble ideal in the world.

Đa phần khi cùng lo việc nước, cùng đấu tranh vì chính nghĩa, cùng tu hành cao siêu, cùng bảo vệ môi trường Trái đất... thì người ta có sức mạnh của lý tưởng. Sức mạnh lý tưởng này đòi hỏi phải có đạo đức trung thành để tổ chức được ổn định bền vững. Thế nên người có đạo đức trung thành là người có phước lớn vì đã làm được điều Thiện lớn, đó là giúp cho tổ chức được ổn định bền vững.

Mostly, when people who together look after their country, together struggle for justice, together aim at sublime purpose, together protect the Earth's environment..., they will have the power of ideal. This strength of ideal requires the ethic of loyalty to sustain their team. So that loyal people will have a lot of good karma because they have done a good deed which is to help their organization be stable.

Giặc muốn phá hoại một đất nước thì trước hết phải xúi giục lôi kéo nhiều người phản bội bất trung. Giặc muốn phá hoại một tôn giáo thì cũng phải tác động sao cho có nhiều người phản bội bất trung. Ai không đủ đạo đức trung thành thì trở thành kẻ phá hoại, nên sẽ mang tội nặng.

If an aggressor wants to destroy a country, they will first induce many people to become traitors. If an aggressor force wants to ruin a religion, they also must first induce many followers to become unfaithful. Those who do not have the virtue of loyalty will become saboteurs, and therefore are guilty of grave sins.

Chọn được một lãnh đạo, chọn được một bậc thầy, chọn được một tổ chức, chọn được một tổ quốc, rồi quyết lòng trung thành, đó là cuộc sống cao đẹp có ý nghĩa. Nhưng cái quyết lòng trung thành đó cần sức mạnh nội tâm lớn lắm. Người tầm thường không thể trung thành với ai hết.

It will be a beautiful life if we can choose a leader, a master, an organization, a country to offer our loyalty. But that decisive loyalty requires great inner strength. A mediocre person cannot offer his or her loyalty to anyone.

ĐẠO ĐỨC (số 13): TÌNH YÊU CÂY CỎ

ETHICS (No 13): LOVING THE WONDERFUL WORLD OF PLANTS

Hãy nói cho tôi biết anh yêu cái gì, tôi sẽ nói cho anh biết đạo đức anh đến đâu.

Tell me what you love and I will tell you how good your morality is.

Ta có các bước phát triển của tình yêu thương như sau:

- Chỉ yêu bản thân mình. Kẻ này chỉ có một chỗ để đến, đó là địa ngục.
- Yêu gia đình mình.
- Yêu họ hàng mình
- Yêu láng giềng, yêu bạn bè
- Yêu đồng nghiệp cơ quan
- Yêu đồng chí, đồng đạo, đồng đội, trong cùng hội đoàn
- Yêu đất nước
- Yêu nhân loại
- Yêu động vật, lúc này nên ăn chay.

- Và cuối cùng là yêu cây cỏ, thực vật...

We have many decrees of love:

- **Love oneself only. This person has only one place to reach: hell**
- **Love one's own family.**
- **Love one's own relatives as well.**
- **Love one's own neighbors, friends as well.**
- **Love one's own colleagues as well.**
- **Love other members in one's own association, religion, team, organization...**
- **Love one's own country.**
- **Love all human kind.**
- **Love animals. Be a vegan now.**
- **And finally Love the wonderful world of plants, trees, grass...**

Ai cũng nghĩ cây cỏ vô tình, không có cảm giác khổ vui, không biết suy nghĩ, như đất đá vô tri, nên không cần phải yêu thương cây cỏ làm gì. Chỉ những người có sự tinh tế cao độ, có trí tuệ sâu sắc, có đạo đức

bao la, mới có thể yêu thương được cây cỏ.

Everyone has thought that vegetation is insentient, has no feeling, no thinking, resembles stone, so there is no need to love vegetation. Only people who are discerning and sagacious, can love vegetation.

Cây cỏ tự có sức sống mãnh liệt, nhiều cây có tuổi nghìn năm hơn hẳn con người. Chính cái sức sống mãnh liệt của cây cỏ đã tạo ra môi trường sống cho các loài động vật khác. Con người là đỉnh cao của sự sống, đâu biết rằng mình bước đi trên sự sống của cây cỏ. Cây cỏ đã nâng niu, đã tạo ra sự sống cho loài người. Bởi vậy ai hiểu về sự sống đều phải yêu quý cái nôi của mình, yêu quý cội nguồn của mình, đó là cây cỏ.

Trees are full of vitality. Many trees have lived thousands of years longer than a human lifetime. It is the vigorous vitality of trees which created the habitat for other kinds of animal. Human is the pinnacle of life, not aware that he is walking on the life of plants. Vegetation has nurtured human life and coddle human kind. Anyone who understands about life must love our cradle, love our origin, and that is vegetation.

Cây cỏ tiếp tục đón lấy ánh nắng chói chang để che chở cho con người, và biến năng lượng của mặt trời thành vật chất để giấu lại muôn triệu năm cho các đời sau. Mùa hè nóng gay gắt, nhưng nếu ta đi băng qua rừng cây thì không khí mát lại ngay. Cây cỏ đã giành lấy cái nóng để che mát muôn loài.

Vegetation receives blazing sunshine to protect human kind, and turns sunlight energy into materials hidden for millions of year for the generations to come. It is very hot in summer time, but if we go through a forest, the air will be cooler right away. Trees have received the heat to give the coolness to others.

Rễ cây mọc xuống tầng đất sâu để kéo nước lên bề mặt cho các loài sinh sôi phát triển. Nhờ có cây mà ta có ao hồ sông suối. Nhiều hành tinh chứa một nguồn nước lớn ở trong lòng đất, nhưng không có rễ cây kéo nước lên bề mặt, nên hành tinh đó không có sự sống. Địa cầu có rừng cây nên có được nước sát bề mặt đất để sự sống

tuôn trào.

Roots sprout downward into deep ground to suck water up to the surface and help the existence of many other kinds on Earth. There are trees, there are ponds, rivers, streams, lakes... Many planets store a great amount of water deep inside their ground, but they do not have trees to suck water up, so the surface of those planets do not have water for life. Our Earth has forests, so our Earth has water on the surface for all kinds of life to spring out.

Mỗi dáng cây, mỗi dáng cành nhánh, mỗi chiếc lá đều là một tác phẩm nghệ thuật đẹp đẽ của trời đất. Đó là ta chưa nói đến lúc cây trở hoa rực rỡ thì còn đẹp biết bao nhiêu. Cây ra trái, đa phần là trái cho người và thú ăn được. Còn nếu trái không ăn được thì ắt hẳn có được tính đặc biệt chữa được bệnh nan y.

Each tree, each branch, each leaf, all are beautiful works of nature. When the season comes, flowers blossom splendidly, the beauty of trees is incredible. Trees give fruits, most fruits are eatable for man and animal. If any fruit cannot be eaten, it will have some special medicinal value that can cure some kinds of disease.

Gió thổi cây đong đưa cành lá như đang vận động hòa vui với loài người. Bão tố thì cây oằn mình cản bớt

sức gió để bảo vệ cho con người. Mưa lũ thì cây làm chậm lại dòng chảy để bớt nguy hiểm cho con người. Ân nghĩa của cây cỏ với con người là vô hạn.

Wind stirs branches of trees, as if the trees are exercising with us. When a storm comes, trees curve their bodies to stop the wind to protect us. When a flood comes, trees slow down the flow to reduce the danger for us. The relationship between trees and us are limitless.

Chưa cần nói nhiều, ai cảm nhận được sự sống của cây gắn bó với sự sống của mình, đó là người có đạo đức và có trí tuệ. Quanh nhà có vài cây thả bóng trên sân, đủ để ta hạnh phúc trong lòng. Dưới chân có bãi cỏ xanh nâng niu bàn chân Việt, cũng làm niềm vui dẫu đơn sơ. Mấy chiếc lá vàng lìa cành cũng xinh đẹp làm sao. Cánh hoa rụng bay theo gió là những lời thơ bất tuyệt. Chú chim non chiu chít trên cành là trời đất hòa ca....

He who has morality and wisdom will feel the connection between trees and man. Just some trees dropping their shadows on the yard can make us happy. Only some pieces of grass under feet can make us cheerful. Yellow leaves falling down beautiful pictures for us. Petals of flowers falling and flying in the wind can make us some poems. Birds singing on the branches can give us a nice chorus.

Ai yêu được cây cỏ là người có đạo đức lớn. Nhất là tình trạng phá rừng đang diễn ra khốc liệt như hiện nay. Ta cố gắng trồng nhiều cây cỏ quanh nhà cũng là chút công đức lành gieo xuống. Còn ai có điều kiện trồng rồi bảo vệ cả trăm hecta rừng thì luật Nhân quả sẽ khiến cho người đó mạng sống bền vững không bị tai nạn thảm.

He who can love trees must be a very moral person. Especially when the deforestation is taking place nowadays fiercely. We should try to plant some more trees around the house to make a little more good karma for ourselves. He who can plant hundreds of hectares of forest will gain a big good fate and a long life in the future according to the law of karma. He can live sustainably without a catastrophic accidents.

Còn những bậc thánh thì cảm nhận cây cỏ cũng có cấu trúc tâm thức đơn giản, nên không dám làm gì tổn hại cho cỏ cây. Ai yêu được từng chiếc lá xanh, người đó không phải dạng vừa đâu.

Sages are the figures who can feel the simple spirit of a tree, so they do not want to harm any trees. He who can love green leaves, will not be an average person.

ĐẠO ĐỨC (số 14): TỬ TẾ
ETHICS (No 14): KINDNESS

Tử tế nghĩa là sẵn lòng giúp đỡ người khác, ưa thích giúp đỡ người khác. Điều này ngược với bản năng tự nhiên của con người là ích kỷ lo cho mình trước. Người tử tế là người có khuynh hướng tự nhiên thích giúp đỡ người khác.

Kindness means to be ready to help others, to love helping others. This is opposite to one's own instinctive nature which makes people become selfish and take care of themselves first. The kind people have a natural tendency to love helping others.

Để thay đổi từ cái bản năng thích lo cho mình biến thành cái khuynh hướng thích lo cho người là cả quãng đường dài tu dưỡng từ nhiều kiếp trước. Mỗi người nhìn kỹ lại tâm mình sẽ thấy, trong đó chưa hề có sẵn khuynh hướng thích giúp đỡ người khác. Phải có ai kêu gọi, vận động, nhắc nhở thì ta mới khởi lên ý nghĩ giúp kẻ khốn khó trong lúc nào đó rồi thôi. Bình thường ta không bận

tâm phải lo cho ai cả.

It is a very long road for us to change our selfish nature to altruistic tendency, perhaps the beginning was in many previous lives. If we look carefully into our heart, we will see that there is no tendency to help people. It must come from a call from someone to wake us and to think about helping the needy. Generally, we are not paying attention to take care of anyone else.

Ta hiểu rằng, nếu ta được sống bên cạnh một người tử tế, đời ta sẽ hạnh phúc lắm. Người đó sẽ giúp đỡ khi ta cần. Người đó sẽ chở che khi ta bị ức hiếp. Người đó sẽ vui mừng khi ta thành công. Người đó sẽ an ủi khi ta thất bại, thậm chí người đó sẽ không ghét ta khi ta làm lỗi. Nếu quanh ta có nhiều người tử tế, đời ta hạnh phúc biết bao.

We all know that if we can live beside a kind person, we will be very happy. That person will give us a hand when we are in need. That person will protect us when we are bullied. That person will be glad when we succeed. That person will console us when we fail. Even if we make mistakes, that person will not hate us. If there are many kind people around us, our life will be very happy.

Suy nghĩ vậy là đúng rồi. Nhưng ta phải suy nghĩ thêm. Vậy ta có cần phải sống tử tế với mọi người như thế không? Ta sẽ làm gì để mọi người sống trên đời đều tử tế với nhau?

Everything above is true. But, then there are two questions for us to think over. First, Do we need to be kind to other people just as we want them to be kind to us? Second, What can we do to make everyone in the world be kind to each other?

Ta cần người khác tử tế với ta, thì họ cũng cần ta tử tế với họ mà.

We need other people to be nice to us, so they also need us to be nice to them in return.

Hai ba người tử tế với nhau cũng chưa đủ để thế gian này hạnh phúc.

But only two or three people being kind to each other will not be enough to make this world happy.

Trước hết chính ta phải là người sống tử tế với mọi người cái đã. Sau đó, từ cuộc sống tử tế chân thật có bề dày của mình, ta kêu gọi mọi người hãy sống tử tế với

nhau. Ta tự nói với mình rằng hãy sống tử tế, hãy thích giúp đỡ người khác. Ta cầu xin vị thần thánh mà ta tôn thờ hãy truyền cho ta khuynh hướng tử tế để ta ưa thích giúp đỡ người khác. Ta hay ngợi khen ngưỡng mộ những người biết sống tử tế, để luật Nhân quả xây dựng khuynh hướng tử tế trong lòng ta.

We ourselves have to live kindly to others first, then our sincerity will help us to persuade other people to live the same. We daily tell ourselves that we must live kindly and helpfully to other people. We also pray for blessings from any gods and saints that we deify to support us in building the tendency to help people. We also admire other kind people, the law of karma will build kind hearts in us.

Thế giới này là môi trường sống lẫn lộn giữa người tốt và người xấu. Thế giới này là cơ hội để ta chiến đấu giữa cái ác và cái thiện trong lòng mình, sau đó ta sẽ đi về thế giới được phân loại. Nếu trong lòng ta điều Thiện chiếm chỗ, thì sau khi chết ta sẽ sinh về nơi toàn những người thánh thiện vui sống. Nếu trong lòng ta điều ác chiếm chỗ, thì sau khi chết ta sẽ sinh về nơi toàn những

người xấu ác đang sống đọa đày. Vũ trụ vốn công bằng là thế.

This world is mixed with good and evil together. This world is also our chance for us to fight with good in our hearts, and then we will leave for next world to be judged. If the good wins, we will leave for a good and happy world. If the evil wins, we will leave for a bad and miserable world. The universe is always just.

Nơi thế giới thiện và ác lẫn lộn này, nếu ta khẳng định lập trường với nẻo thiện, ta đã vượt qua cuộc đại tuyển sinh của trời đất. Ta được chọn đưa về thế giới thánh thiện. Nơi thế giới thiện và ác lẫn lộn này, nếu ta thuyết phục được thêm nhiều người đi về nẻo thiện, thì ta trở thành bậc đại uy đức, dạo chơi tự do qua các cõi thiên thần.

In this world of mixed of good and evil, if we can confirm our position for the good, we will pass a great exam of heaven and earth. Then we will be chosen for the next saintly world. In this good and evil world, if we can persuade many people to choose the good, we will become great and noble figures, and will be able to walk freely in angelic realms.

Ban đầu, mới sống tử tế, mới cố gắng giúp được vài người, ta cảm thấy rất cực khổ vất vả. Lâu ngày quen sống tử tế với mọi người, ta chợt nhận ra rằng tử tế với người khác lại chính là niềm hạnh phúc của ta. Dù sống tử tế khiến ta hao tốn thời gian, công sức, tiền của, tâm trí. Nhưng bù lại, khi sống tử tế, khi giúp đỡ được cho người khác, khi làm cho người khác yên vui, ta đã có được niềm vui rồi. Ngộ ra được điều này, ta sẽ mãi mãi làm người sống tử tế, luôn thích giúp đỡ người khác. Và nhất là sẽ kêu gọi mọi người cùng sống tử tế với nhau.

In the beginning, trying to be kind and trying to help a few people, we find it very difficult. Later, when we are acquainted with such kind living, we suddenly recognize that kindness is happiness. To live a kind life, we will spend a lot of time, money, labor, and mental effort. But in return, when we help others and make others happy, we immediately get our own happiness. Being aware of this, we will want to live kindly forever. Especially we will always call for people to live kindly to each other.

ĐẠO ĐỨC (số 15): CÓ TRÁCH NHIỆM

ETHICS (No 15): SENSE OF RESPONSIBILITY

Trong luật pháp và trong triết học, có hai điều luôn đi đôi với nhau, đó là Nghĩa vụ và Quyền lợi. Ta làm trọn nghĩa vụ của mình thì ta xứng đáng hưởng được một số quyền lợi tương xứng. Ta có đóng thuế (nghĩa vụ) thì ta mới xứng đáng được ở trong một xã hội tiện nghi (quyền lợi). Ta có đi lính (nghĩa vụ) thì gia đình ta mới được sống trong đất nước bình yên (quyền lợi)...

In law and philosophy, there are two things that always go together, Duty and Rights. When we fulfill our obligations, we deserve to receive some corresponding benefits. If we pay tax (duty), we deserve to live in a comfortable society (Rights). If we do military service (duty), we deserve to live in a safe country (Rights).

Nghĩa vụ và Quyền lợi là sự công bằng hợp lý.

Obligations and Rights are fair and reasonable.

Nhưng đa phần con người vốn ích kỷ chỉ thích tìm quyền lợi mà tránh né nghĩa vụ. Ta muốn sung sướng nhưng không chịu cống hiến. Người như thế là kém đạo đức. Còn người có đạo đức trung bình thì cân đối giữa

sự cống hiến của mình so với cái quyền lợi mà mình thụ hưởng, làm sao coi cho được. Ăn cơm thì phải lau nhà rửa bát.

Most selfish people search for benefits and avoid obligations. We want to be happy but do not want to give anything. That is immoral. The people who are average in morality will balance between devotion and enjoyment. After eating, we have to wash the dishes.

Nhưng người có đạo đức cao thì thích thực hiện nghĩa vụ nhiều hơn thụ hưởng quyền lợi. Họ hiểu rằng phần nghĩa vụ dư ra sẽ trở thành phúc lành mai sau. Họ hiểu rằng cống hiến nhiều làm tâm hồn ta bình an hạnh phúc.

But a highly moral person will prefer devotion to enjoyment, prefer doing his duty than receiving benefits. He understands that the extra duties will become blessings for the future. He understands that the more he gives, the more happiness he gets.

Hiểu như vậy nên họ luôn cố gắng lo cho cộng đồng một cách tận tụy. Họ chăm sóc gia đình chu đáo, họ hoàn thành công việc của cơ quan nhiều hơn yêu cầu, họ

để ý giúp đỡ láng giềng cả khi chưa được yêu cầu...

With such a realization, a moral person always tries to take care of his or her community. They take care of their family considerately, they finish their office works more than they are asked, they notice their neighbor's needs and lend a hand before being asked...

Nhưng còn một động cơ khiến cho một người sống có trách nhiệm nữa là bởi vì họ yêu thương con người. Họ yêu gia đình, họ yêu đồng nghiệp, họ yêu láng giềng, họ yêu xã hội, họ yêu đất nước. Tình yêu này khiến họ rất thích chăm sóc giúp đỡ mọi người chung quanh. Họ làm trọn vẹn những việc theo bổn phận của mình, và cố gắng làm lán qua việc của người khác nữa.

There is another reason that makes a person to live responsibly. They love people. They love their family, they love their colleagues, they love their neighbors, they love their society, and they love their country. All of these loves make them like to take care of and help people around them. They not only finish their works but also strive to help other's works.

Người cha kiếm tiền về nuôi vợ con, nhưng vẫn sẵn lòng làm thêm việc nhà đỡ đần vợ con. Người công chức làm xong đi nhặt rác quanh khu phố. Người doanh nhân lúc rảnh đi về chăm sóc khu rừng trồng... Họ đã làm thêm ngoài bốn phận bắt buộc. Họ có yêu thương và có trách nhiệm.

The father is earning money to support his family, but ready to give a hand with housework. Back home from the office, a clerk goes to pick rubbish around his neighborhood. In his spare time, a businessman goes planting more trees for a forest. They all do more than they are obliged. They have love and are responsible.

Sống có trách nhiệm gồm hai yếu tố, một là có lòng yêu thương, hai là làm trọn vẹn các bốn phận của mình đối với gia đình và xã hội. Thêm nữa là cố gắng làm nhiều hơn bốn phận của mình.

There are two factors to live responsibly, one is loving and the other is fulfilling one's duty for family and society. In addition, try to do more than one's own duty.

Bốn phận là gì, suy cho cùng, bốn phận chính là

chăm sóc cho những người trong tình cảm của mình, trong đạo nghĩa của mình. Bốn phận cũng là hoàn thành các công việc trong quy định cho mình.

What is duty? Generally, duty is to take care of people's lives. Duty is also to complete any work mandated in our society.

Muốn sống có trách nhiệm, nghĩa là muốn hoàn thành công việc quy định, chăm sóc được cho người thân yêu, thì ta buộc phải bớt tìm các niềm vui riêng. Người sa đà vào các trò vui độc hại thì không bao giờ có thể là người có trách nhiệm được. Nghiện rượu, mê cờ bạc, ham sắc đẹp... thì không còn đầu óc tâm hồn nghĩ đến người thân nữa. Cha mẹ, vợ chồng, con cái, xã hội, tổ quốc không có chỗ đứng trong tâm của người đam mê dục lạc.

If we want to live responsibly, and to take care of our people, we must give up many of our personal joys. He who debauched in his own joys will not be able to live responsibly. If he is addicted to alcohol, gambling, sexual desire..., there is no place in his mind for his family or his country anymore.

Sống có trách nhiệm là phải chịu cực. Ban đầu thấy cực, nhưng sau nhiều năm sẽ trở thành hạnh phúc. Người sống có trách nhiệm là người đem niềm vui đến cho mọi người chung quanh mình, kềm chế những trò vui của mình, thì luật Nhân quả sẽ đem về lại quả lành trái ngọt tất nhiên.

It is very hard to live responsibly. It is always hard at the beginning, but after a long time of living kindly, it will become joyful. A responsible person is giving joy to others, restraining his fun, and the law of karma will surely give him sweet fruits later.